

Руслан Стефанчук: Ми домовилися, що залишаємося тут. І, якщо буде потрібно, візьмемо в руки автомати

[Роман Кравець](#) — Понеділок, 25 квітня, 2022-04-25

Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук – один із [найвірніших соратників](#) Володимира Зеленського.

Вони знайомі ще з часів КВК, разом пройшли всі виборчі кампанії, і, коли минулої осені постало питання про заміну [Дмитра Разумкова](#) на посаді спікера ВРУ, ні в кого не виникало запитань про наступника.

В інтерв'ю "Українській правді" Руслан Стефанчук розповів про специфіку роботи парламенту під час війни, безпеку народних депутатів, співпрацю з ОПУ та Кабміном, пояснив слова щодо можливості внесення змін до Конституції, а також згадав, що відбувалося за зачиненими дверима у перші дні війни.

1. "Ми усвідомлювали, що все може бути, аж до знищення вищого політичного керівництва"

– Почнемо з 24-го лютого. З самого ранку відбулося екстрене засідання Верховної Ради, про яке мало хто знає. Можете розповісти, що насправді відбувалося у той день?

– Відверто скажу, що до останнього ніхто не вірив, що почнеться повномасштабна війна. Ми базувалися і на даних нашої розвідки, та на іншій інформації, що вони (РФ – УП) не зважаться на повномасштабну війну.

24-го лютого я прокинувся зі своєю сім'єю у квартирі на лівому березі о 5-ій годині ранку після перших вибухів.

Ми зрозуміли, що життя розділилося на "до" і "після", як би це пафосно не звучало. Після цього я одразу отримав дзвінок від пана Данілова. Він сказав, що президент терміново скликає засідання Ради національної безпеки і оборони.

– О 05:30 ранку?

– Точно не пам'ятаю, але це було одразу. Я зібрався і приїхав, мабуть, одним із перших, дочекалися приїзду інших колег.

Основне питання, яке обговорювалося, що треба пройти всі юридичні процедури. У нас про всяк випадок були заготовлені пакети на всі варіанти розвитку подій.

Один із пакетів – введення воєнного стану, який здійснюється шляхом затвердження указу президента. Ми домовилися, що готується на підписання указ президента. Одразу після цього я поїхав до Верховної Ради. Близько 7-ої години указ уже був у Верховній Раді.

Ми здійснили два перших голосування фактично в режимі воєнного стану.

Перше – затвердили указ президента. Друге – проголосували дуже важливе рішення, яким не закрили засідання, а зробили паузу і надали мені, першому заступнику або заступниці, право скликати продовження засідання, визначати час, місце і спосіб голосування.

Чому це важливо? Ми усвідомлювали, що все може бути, аж до знищення вищого політичного керівництва.

Тому ми диверсифікували ризики і домовилися з колегами, що всі втрьох будемо перебувати в різних місцях, щоб у разі чого не втратити керованість єдиним законодавчим органом – Верховною Радою.

– Ви фізично у трьох різних місцях перебували?

– Так. Така була домовленість, і ми йшли по ній, готуючись до наступного засідання парламенту.

Після того, як 24-го лютого ми провели голосування, я залишився в Києві.

– Останнє запитання про 24-те лютого. Думаю, того дня ви багато часу провели в Офісі президента. Що там відбувалося за зачиненими дверима?

– Перша емоція, яку я побачив у всіх, був не страх. Це був якийсь внутрішній розпач.

Я реально говорю, *до останнього ніхто не вірив*. Ми ж мислимо абсолютно іншими категоріями. Ми були переконані, що в центрі Європи на початку 21-го сторіччя не можна так вирішувати будь-які питання.

Ми говорили багато, але *головний тон задавав президент, і всі орієнтувалися на нього. Він був мегавпевнений у собі*.

Було обговорено, що ми всі залишаємося тут, якщо треба буде, візьмемо автомати в руки і будемо боронити свою країну. Значить доля та історія подарували цей шанс нам зібратися разом.

Після цього я ще збирав лідерів фракцій і груп. Ми теж багато говорили з ними. 24-го лютого я сказав, що *не кожному поколінню українців дається велика честь покласти своє життя за майбутнє своєї держави*. Ця фраза вже стала мемом у парламенті (*сміється*).

Ми, як зустрічаємося одне з одним, говоримо: "Не кожному поколінню українців дається велика честь покласти своє життя за майбутнє своєї держави" (*сміється*)...

Зрозуміло, що зараз це вже абсолютно по-іншому сприймається, але в той день все було дуже серйозно. *Це була внутрішня філософія в кожного з нас*.

– Президент так і сказав, що в разі чого вам доведеться брати автомати в руки?

– Так. Я не можу точно сформулювати, але конотація була така.

Якщо доведеться, то будемо обороняти. Це такі речі, які змушують усіх інакше дивитися на ситуацію. Мабуть, *це саме те лідерство, якого тривалий час не вистачало Україні.*

2. "Є інформація, що на деяких депутатів готувалися замаху"

– Як Верховна Рада зараз працює? Чи правильно я розумію, що ви дистанційно з головами фракцій домовляєтесь наперед, які закони треба голосувати?

– Це абсолютно новий і цікавий формат роботи. Я переконаний, що даремно 2,5 роки тому ми не ухвалили рішення щодо можливості голосувати онлайн.

Зараз ми дуже активно використовуємо онлайн-технології. Домовилися таким чином, що формуємо порядок денний за принципом консенсусу. Тобто виносимо законопроекти, після чого щодня по 5-6 годин з лідерами фракцій і фахівцями обговорюємо їх в Zoom до дрібниць, а на засіданні виносимо на голосування тільки ті законопроекти, які підтримуються всіма і є необхідними для воєнного часу.

Це велика рутинна робота, яку ніхто не бачить. Ми щодня по 6 годин напружуємо законопроекти. Інколи хочеться викинути ноутбук, але результат є (сміється).

Ми провели сім засідань Верховної Ради, прийнято 119 актів: 13 постанов, 88 законопроектів в цілому, 18 законопроектів – за основу.

Деякі з них більш важливі, деякі менш важливі, але фактично всі вони спрямовані на декількох основних напрямках.

По-перше, політична позиція Верховної Ради. Це дуже важливо, тому що ми ухвалили низку постанов і про **засудження** Російської Федерації, і про визнання її дій геноцидом, і цілу низку звернень до світових парламентів. Ми це все ухвалили як політичну складову діяльності Верховної Ради.

Другий блок – низка законодавчих актів, які деталізують ту чи іншу **діяльність під час воєнного стану**. Зокрема, це питання, які стосуються підтримки оборонної сфери, підтримки військових, бюджетування, питання закупки, розмитнення, ПДВ і всіх інших речей, які пов'язані з нашою воєнною справою. Також це фінансово-економічний блок.

Ми ухвалили всі можливі і доступні преференції, зняли питання податкових перевірок, зняли питання, пов'язані з бюрократичними нюансами щодо діяльності підприємців. Ми зробили все для того, щоб сьогодні країна могла жити в умовах воєнного стану.

Основний слоган, який ми всі продукуємо, що та частина країни, яка, слава Богу, не має ані тимчасової окупації, ані воєнних дій, має підтримувати всю іншу частину країни, працювати, вести бізнес, сплачувати податки, тому що інакше нічого не буде.

Третій блок – це питання **соціального захисту**. Дуже багато законодавчих актів ухвалили і щодо тимчасово переміщених осіб, і щодо соціальної підтримки тимчасово переміщених. Ви знаєте, що спочатку ми видавали по 6,5 тисяч гривень. Після цього ухвалили закон, яким дали можливість отримати 3 тисячі на дитину, 2 тисячі на іншу особу, компенсації за житло.

Проводиться реально велика робота, яка стала результатом постійного спілкування з колегами в Zoom.

Окрім цього, ми ухвалили велику кількість документів, які допомагають правоохоронним органам і судовій системі. Зокрема, ввели в Кримінальний кодекс питання колабораційної діяльності. Визначили низку особливостей діяльності в межах Кримінально-процесуального кодексу.

Зараз пропрацювали з прокурором Ханом і найближчим часом проголосуємо закон, який стосується залучення **Міжнародного кримінального суду**, щоб надати йому інструментарій для проведення розслідування на території України щодо геноциду, воєнних злочинів, невинуватеної агресії та інших.

Верховна Рада працює. Плануємо так і надалі.

Єдине, я думаю, що перелік компромісних законів вичерпується, але тоді ми будемо розглядати й інші закони, щодо яких, може, немає політичного консенсусу, але є політична воля на ухвалення.

Тоді ми будемо застосовувати звичайні процедури, які існують у Верховній Раді України.

– Поговоримо про засідання ВРУ. За скільки часу депутатів повідомляють про засідання та які заходи безпеки вживаються?

– Ми одразу домовилися з колегами, що конкретний час вони всі дізнаються за декілька годин до засідання. Про день вони дізнаються за два дні, але ми спеціально не анонсуємо час із питань безпеки.

Навіть, коли проводиться запис засідання Верховної Ради, воно транслюється в ефірі за дві години після того, як завершиться. Це пов'язано з безпековим питанням, бо ви знаєте, що Верховна Рада знаходиться на виду і деякі колеги, коли голосують, навіть піднімають голову і дивляться на купол (*посміхається*). Але все одно приходять і голосують. Це дуже важливо.

Верховна Рада ухвалює дуже багато рішень, які не може ухвалити жодна інша інституція в державі, у тому числі питання ратифікації мирних договорів та всього іншого. Розумієте? Тут теж треба з бережливістю ставитися до народних депутатів. Тому ми намагаємося застосовувати всі можливі заходи безпеки.

Починалося все з дуже багатьох нюансів. Ми думали, що буде відсутній зв'язок. Кожній фракції і групі намагалися передати супутникові телефони, щоб можна було принаймні повідомити про місце проведення засідання Ради. Ми багато до чого готувалися.

Перевіряли мобілізаційну підготовку в парламенті. Там теж дуже багато треба переробити. Ми вже зараз бачимо це, маємо багато уроків на майбутнє. Багато речей, які вдалися, є деякі недоліки, але вони всі мають стати спонуканням до нових звершень.

– Що таке мобілізаційна підготовка?

– Річ у тім, що у нас є цілий відділ із мобілізаційного забезпечення. В мирних умовах він практично не фінансувався, а зараз ми почали перевіряти, як він діє.

Зокрема, **це питання особистого захисту народних депутатів**, починаючи від бронежилета, каски і якихось інших речей. Зрозуміло, що воно або не закуплялося, або робилося за залишковим принципом. Ніхто цього не передбачав.

Є й інші питання. Наприклад, пов'язані з тим, де ми будемо проводити засідання, якщо, не дай Бог, Грушевського, 5 не стане.

Ми розглядали різні речі – аж до київського метро, що там могли би збиратися, ухвалювати рішення. Для цього в нас були заготовлені спеціальні

протоколи для ведення голосування руками. Тобто всі пакети на кожен випадок є заготовленими.

Більше скажу, у нас був один спеціальний пакет, який знаходився в двох заступників. Це – порядок в разі необхідності обрання нового голови Верховної Ради. Ми готувалися до різних варіантів розвитку подій, щоб ми не втратили керованість процесом і керованість парламентом.

Зрозуміло, що **воєнний стан і війна – це така річ, яку по книжках не прочитаєш. Дуже багато треба робити з колес.**

І я хочу подякувати колегам, що всі тижні збиралися конструктивно, і дуже багато хороших речей ця оборонна коаліція Верховної Ради зробила. Дуже багато допомоги було одне одному і компромісів, і позитивних речей, які ухвалив парламент.

– Ви – голова Верховної Ради, а це друга особа в державі, згідно з Конституцією. Ми чули про підготовку замахів на Володимира Зеленського. Вам відомо, чи росіяни планували здійснити замах і на вас?

– У мене такої інформації немає. Хоча інформація щодо деяких народних депутатів у мене є. Не можу називати прізвища чи деталізувати. Але відповідні служби говорять про те, що на деяких народних депутатів готувалися замаху ДРГ і таке інше.

Що стосується персонально мене, такої інформації не маю. Але **думаю, що в завдання, яке ставилося – прибрати керівництво держави, комплексно входили всі.**

Звичайно, першою мішенню був президент. Дай Боже усім здоров'я. Всі інші питання я не розглядаю. Нехай усе буде добре.

– Якщо не можете назвати прізвища, кількість цих депутатів, на яких готувалися замаху, можете сказати?

– У мене є інформація по трьох народних депутатах. Є інформація, що по них були якісь чи замовлення, чи ще щось.

Ми деяким із них за домовленістю створюємо трошки більші умови із забезпечення охорони. Цим займається апарат Верховної Ради разом із колегами з відповідних відомств.

3. "Щоб забрати мандат у Медведчука, потрібен вирок суду"

– Питання про розвалену фракцію "Опозиційна платформа – За життя". Як її розпустили, адже регламент ВРУ не передбачає такого розпуску?

– У нас же є рішення РНБО про призупинення діяльності партії. Після цього ми зробили запит до Міністерства юстиції і отримали лист, в якому зазначалося: оскільки в рішенні РНБО йдеться про заборону будь-якої діяльності, це включає і парламентську діяльність у межах тих об'єднань, які вони здійснюють. Тому було оголошено рішення про те, що на виконання рішення РНБО призупиняється діяльність фракції "Опозиційна платформа – За життя".

Наскільки я знаю, депутати прийняли це рішення. Дехто з них готується об'єднатися у відповідні парламентські групи (21-го квітня частина депутатів ОПЗЖ створила групу ПЗЖМ – УП). Дехто з них залишиться позафракційними, у них є таке право. Будемо очікувати заявок і рішень від цих колег.

Розумієте, у нас за законодавством України чітко передбачено, що питання про заборону політичних партій – це питання рішення суду. Ми чекаємо рішення суду, тому що Міністерство юстиції, наскільки мені відомо, чи вже звернулося, чи ось-ось мало звернутися.

Можливо, найближчими днями ми будемо розглядати питання, пов'язане із забороною партій, які сповідують прорашистські настрої. Там уже більш чітко прописана процедура, як воно буде здійснюватися. Поки ми вийшли з того, що на виконання рішення РНБО, взявши до уваги лист Міністерства юстиції, призупинили діяльність фракції ОПЗЖ.

– Віктор Медведчук – підозрюваний у державній зраді, раніше переховувався від правоохоронців, намагався втекти з країни і зараз затриманий СБУ. Чи є механізм позбавлення його депутатського мандату?

– Такий механізм є. Ми ж цивілізована країна, мабуть, через це до України і ставляться з повагою. Ми не гопники, які приходять із північного сходу і нав'язують свої правила. У нас є Конституція.

У статті 81 Конституції чітко передбачені сім випадків позбавлення народного депутата його мандата. Одним із таких пунктів є вирок у кримінальній справі, який вступив у законну силу. Якщо ми отримаємо вирок, безперечно, ми припинимо його діяльність як народного депутата.

Крім цього, він може і сам написати заяву про дострокове припинення депутатських повноважень. Є низка інших варіантів, які передбачені Конституцією України.

По-іншому ми вчинити не можемо, бо це буде неконституційно. Але я ще раз передбачаю, що найближчим часом для цього може стати вирок у кримінальній справі.

– Тобто два варіанти: або вирок, або він сам пише заяву про складання мандату?

– Так.

– Депутати за кордоном. Була заява, що кілька десятків депутатів виїхали за кордон ще до війни. Можете сказати, хто це? Чи отримуєте інформацію, де вони і чим займаються?

– Коли ми говоримо про питання перебування депутатів за кордоном, маємо розмежовувати деякі речі. За кордоном можуть бути депутати, які своєчасно втекли з країни.

А є депутати, які здійснюють міжнародну діяльність, допомагають Україні. Наприклад, наші колеги, які в ПАРЕ виключили Росію, які зараз працюють в ОБСЄ, які займаються гуманітарними питаннями. Ми про них не говоримо. Говоримо про тих, хто втік з країни за тих чи інших обставин і зараз продовжує знаходитися там.

Чесно, я дуже шкодую, що ми не ухвалили зміни, які пропонував президент України, що додатково підставою припинення депутатського мандату є кнопкодавство або прогул. Я вважаю, що це справедлива норма. Якщо ти не хочеш працювати, не маєш бажання, не маєш сміливості, значить, замість тебе мають заходити інші люди. Але такої норми немає, тому діємо в межах того, що є.

Знаєте, у нас було дуже багато або "голубів миру", або "соколів війни", які багато чого розповідали, а коли сталася критична ситуація, ми не змогли їх знайти. Хтось поїхав до когось на день народження завчасно, хтось поїхав лікуватися, хтось іще кудись. Кожен знайшов підставу, щоб 24-го лютого не бути в країні.

Я в цій ситуації виходжу з двох речей.

Перше – ці люди були проінформовані. Друге – ці люди зробили свій громадянський вибір. Мені здається, що надалі цих людей не має бути в

українській політиці. Ніколи. Тому що люди, які в найскладніший для держави момент виїхали, для мене особисто прирівнюються до зрадників Батьківщини.

Зрозуміло, що це не є якась юридична категорія. Це моє внутрішнє переконання.

– **То чи знаєте, де ці депутати-втікачі перебувають і чим вони займаються?**

– Я періодично прошу голову прикордонної служби давати мені списки депутатів, які перетнули кордон. Це потрібно для того, щоб реально бачити картину. Це неофіційна інформація. Вона не може надаватися офіційно. Вона просто потрібна мені для того, щоб ми всередині розуміли питання виплат, нараховування.

Зараз ми голосуємо закони з вимкненим таблом. Така була домовленість, що в умовах воєнного часу ми маємо голосувати таким чином. **Але ж нам потрібно якось нараховувати заробітну плату**, тому я і апарат отримуємо таку інформацію, щоб для тих, хто перебуває за кордоном, ця заробітна плата не нараховувалась.

Крім того, у нас раніше був ухвалений закон, згідно з яким, якщо ти відсутній на 70% пленарних засідань, не отримуєш заробітну плату.

– **Скільки, за вашою інформацією, депутатів виїхали з України завчасно?**

– **Мені здається**, що більше десяти народних депутатів.

– У фракції "Слуга народу" є депутат Олексій Ковальов, який зараз перебуває **на окупованій частині Херсонської області. Що він там робить? Чому не відвідує засідання ВРУ?**

– Мабуть, **це питання краще фракції поставити**. З того, що знаю я, ініціюється питання про призупинення ним діяльності в межах фракції "Слуга народу", тому що **ніхто не може зрозуміти, де він знаходиться, чим займається, яку діяльність провадить, які коментарі дає, і чи справді це він користується своїми засобами мобільного зв'язку та соціальними мережами**.

У нас такої інформації немає. Але наскільки я знаю, у межах фракції є така ініціатива щодо припинення його діяльності.

4. "Не будемо вносити зміни у Конституцію. Це не є і ніколи не буде самоціллю"

– Ми пам'ятаємо, що раніше в ОП були планірки, коли приходили ви, інші представники керівництва ВР, голови комітетів, і обговорювали з Кабінетом міністрів та Офісом президента порядок денний Ради на тиждень. Як зараз відбувається співпраця ВРУ з Офісом президента?

– Зараз така співпраця відновлена. Ми вже пройшли сім засідань і зрозуміли, що *нам треба повертатися до цього формату співпраці*. Єдине, що він здійснюватиметься не наживо, а з використанням онлайн-технологій.

До цього ми *пропрацьовували напрями разом із президентом України, урядом і прем'єр-міністром*. Тобто ми збирались разом і опрацьовували законодавчі акти, після чого разом утрюх погоджували ті питання, які будуть виноситися на порядок денний.

Ми виходили з того, що *Верховна Рада в цей період має ухвалювати рішення, які вкрай необхідні уряду*.

Верховна Рада тут уже виступає як той орган, який повинен виконувати технічні завдання, які ставляться нам воєнними, бюджетними, фінансованими відомствами.

Дискусії були по різних питаннях, але погодження однозначно було.

Раз-два на тиждень ми зустрічалися, *проговорювали ці всі речі*, а далі я йшов займатися своєю роботою. Щодня по шість годин спілкувалися з нашими друзями, лідерами фракцій і груп, доходили до того порядку денного, який виносили на засідання Ради.

– Як часто ви з президентом бачитеся? В якому він стані? Хто поруч із ним постійно перебуває?

– Я з ним бачуся не менше одного разу на тиждень. Інколи буває два рази на тиждень. *Він у дуже бойовому стані. Володимир Олександрович абсолютно запалений на перемогу. Дуже багатьох, хто поруч із ним, це спонукає до того, щоб зайві сумніви не закрадалися в голову.*

Хто поруч із ним? Наскільки я знаю, завжди поруч із ним Андрій Єрмак, *плюс зараз уже є всі заступники Офісу, плюс прем'єр-міністр*. Принаймні, коли я там, то часто бачу і прем'єр-міністра, а також тих, хто є спікерами від влади, які напрацьовують певні механізми. Це й Ірина Верещук, і ті, хто

відповідає за міжнародну політику, тому що президент проводить дуже багато міжнародних зустрічей, виступів у парламентах.

Тобто це ті люди, які відповідають за відповідні напрями, готують тексти, меседжі для президента, допомагають у всіх цих напрямках.

– В одному з телеефірів **ви припустили**, що на тлі переговорів між Україною та Росією можливі зміни до Конституції в частині євроатлантичної інтеграції...

– Не зовсім так. Я після цього навіть писав допис у Facebook. Відверто кажучи, це був якийсь ефір, коли мені сказали, що буде цікавити робота парламенту, а почали питати по роботі переговорної групи, членом якої я не є.

Основний меседж, який я хотів донести, що основним пріоритетом для України станом на сьогодні є безпека держави та українського народу. Червоними лініями, які ми не переступимо, є територіальна цілісність, суверенітет, державна незалежність. Ці три речі, які точно не можуть бути в предметі договору.

Мені здається, стільки, скільки у парламенті зробив я для вступу України до ЄС і НАТО, мало хто робив. Для мене це дуже важливі теми. Але сьогодні ми всі звертаємося до НАТО з проханням закрити небо, а вони кажуть, що не можуть. Ми нагадуємо про політику відкритих дверей, а у відповідь – політика відкритих дверей є, але Україна не стане в цей період членом НАТО. Зробіть те – ні. Передайте те – ні.

Я розумію, що це емоція в одну сторону. Вона не отримує основного результату – питання безпеки.

Тому ми маємо розуміти, що за кожним днем зволікань стоять людські життя. Ми маємо бути гнучкими і шукати ті варіанти, які дадуть нам пріоритет, яким для нас є безпека країни і безпека кожного громадянина. Якщо ми знайдемо інший варіант, який дасть нам гарантію безпеки нашої держави, не бачу проблем сьогодні розглядати його.

Але це точно не має бути Будапештський меморандум. Це має бути чітко прописана, юридично вмотивована річ, яка дасть можливість кожному українцю сказати: "Війна завершена. Гарантії безпеки стоять, у разі чого вони зроблять перше, друге, третє, четверте. Давайте відбудовувати країну".

Цю ідеологію я і хотів закласти в свою відповідь. Повторюсь – *ми гнучкі до будь-яких питань*, але пріоритетом має стояти чітка і зрозуміла дорога – як нам досягти безпеки країни і кожного громадянина.

– Під час воєнного стану ні референдум не можна проводити, ні зміни до Конституції вносити. У такому випадку, як ми можемо бути гнучкими?

– По-перше, ніхто не говорив, що це має бути під час воєнного стану, чи прямо вже, негайно. Будь-які рішення, важливі для держави, які вимагають найвищого рівня рішень, мають робитися поза воєнним станом.

Ми ж говоримо про домовленості, про перемовини, про гарантії. Далі ми будемо бачити чіткий і зрозумілий механізм. Це буде НАТО? Прекрасно, я за.

Це буде інший гарантійний варіант? Чудово, але для нас важливі, ще раз скажу, гарантія і безпека кожного громадянина в державі та держави в цілому.

– Тобто, якщо ми отримаємо чіткі гарантії від низки держав щодо нашої безпеки, тоді ми можемо вносити зміни до Конституції щодо питання НАТО?

– Для чого? Якщо ми отримаємо гарантії, ми будемо використовувати ці гарантії. А будь-що, що записано в Конституції щодо НАТО, щодо ЄС – це наші перспективні бачення на майбутнє.

Нам потрібні гарантії зараз, а не в майбутньому. Ми вже підписали Будапештський меморандум на майбутнє, який перевірку не пройшов.

– Тобто Конституцію змінювати ми не будемо?

– Не будемо. Зміна Конституції – не є і ніколи не буде самоціллю. Це інструментарій. Ніхто ніколи не робив блага з того.

Ну, внесли одні зміни, другі. Вони результативні лише тоді, коли з них є ефект. Ми можемо 150 разів записати в Конституції будь-що, але якщо з нього немає ефекту, то це декларативні норми.

– І останнє: коли Верховна Рада повернеться до звичайного режиму роботи?

– Ми вже пробуємо експериментувати. Можливо, буде трошки довше засідання. Можливо, деякі питання будуть розглядатися не за консенсусом, а за дещо розширеною процедурою: перше читання, друге читання.

Переважає більшість питань, які були нагальними, ми вже ухвалили. Інші речі не знаходять компромісного варіанту, але це не означає, що вони не будуть ухвалюватися.

У нашій державі парламентаризм, і ми це цінуємо, але він визначається більшістю голосів у парламенті. Якщо це рішення підтримується, будь ласка. Всі інші – можете робити на цьому політику. А нам треба перемогати і відбудовувати країну.
